

CHAQIRIQQACHA TAYYORGARLIK DARSLARIDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH.

Qosimov Asadillo Anvarjon o'g'li

Farg'ona davlat universiteti

Harbiy ta'lim fakulteti 1-bosqich talabasi

Obidov Jamoliddin Salohiddin o'g'li

Farg'ona davlat universiteti

Harbiy ta'lim fakulteti 2-bosqich talabasi

Sobirov Abdulbadi Azizbek o'g'li

Farg'ona davlat universiteti

Harbiy ta'lim fakulteti 2-bosqich talabasi

ANNOTATSIYA

Mazkur maqolada chaqiriqqacha tayyorgarlik darslarida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llashning nazariy-metodik asoslari, didaktik samaradorligini oshirish omillari hamda ta'lim jarayoniga integratsiyalash mexanizmlari ilmiy tahlil etiladi. Tadqiqotda interfaol metodlar, modul asosida o'qitish texnologiyasi, raqamli o'quv resurslari, virtual simulyatorlar va kompetensiyaga yo'naltirilgan yondashuvlarning chaqiriqqacha tayyorgarlik fanidagi o'quv maqsadlariga erishishdagi roli yoritilgan. Shuningdek, o'quvchilar harbiy-amaliy ko'nikmalarini shakllantirish jarayonida pedagogik innovatsiyalarning psixologik-pedagogik ta'siri, o'quv jarayonining motivatsion komponentini kuchaytirish va kognitiv faollikni oshirishga xizmat qiluvchi metodik mexanizmlar ilmiy asoslangan. Maqola natijalari zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish chaqiriqqacha tayyorgarlik darslarining samaradorligini oshirishga, o'quvchilarda harbiy-vatanparvarlik kompetensiyalarini shakllantirishga va ta'lim sifatini takomillashtirishga xizmat qilishini ko'rsatadi.

Kalit soʻzlar: zamonaviy pedagogik texnologiyalar, chaqiriqqacha tayyorgarlik, interfaol metodlar, raqamli taʼlim resurslari, modul asosida oʻqitish, virtual simulyatorlar, kompetensiyaga yoʻnaltirilgan yondashuv, harbiy-amaliy koʻnikmalar.

KIRISH

Chaqiriqqacha tayyorgarlik fani umumiy oʻrta taʼlim tizimida oʻquvchilarda harbiy-vatanparvarlik kompetensiyalarini shakllantirish, boshlangʻich harbiy-amaliy koʻnikmalarni rivojlantirish hamda mudofaa sohasiga oid dastlabki bilimlarni egallashga qaratilgan muhim oʻquv yoʻnalishidir. Zamonaviy taʼlim jarayonining innovatsion rivojlanishi ushbu fan mazmuni va metodikasini takomillashtirishni, xususan pedagogik texnologiyalardan samarali foydalanishni talab etadi. Bugungi kunda interfaol metodlar, multimedia vositalari, raqamli oʻquv platformalari, trening-simulyatorlar va kompetensiyaviy yondashuv kabi ilgʻor texnologiyalar chaqiriqqacha tayyorgarlik mashgʻulotlarining didaktik sifatini oshirishda muhim omil boʻlib xizmat qilmoqda.

Pedagogik texnologiyalarni oʻquv jarayoniga integratsiyalash taʼlimning tizimliliigi, bosqichma-bosqichligi, oʻquvchi shaxsiga yoʻnaltirilganligi va fanlararo integratsiya tamoyillariga asoslanadi. Ushbu yondashuv oʻquvchilarda nazariy bilimlarning chuqur oʻzlashtirilishi, amaliy koʻnikmalarning barqaror shakllanishi hamda taʼlim jarayonining motivatsion jihatdan mustahkamlanishiga xizmat qiladi. Shuningdek, raqamli taʼlim resurslari va pedagogik innovatsiyalardan foydalanish oʻquvchilarning kognitiv faolligini oshiradi, murakkab harbiy-amaliy topshiriqlarni modellashtirishga imkon yaratadi va mashgʻulot jarayonining samaradorligini sezilarli darajada kuchaytiradi. Shu nuqtayi nazardan, chaqiriqqacha tayyorgarlik darslarida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qoʻllash masalasining ilmiy-metodik jihatdan oʻrganilishi taʼlim sifatini oshirish, oʻquvchilarning harbiy-amaliy tayyorgarligini takomillashtirish va vatanparvarlik tarbiyasini kuchaytirish uchun dolzarb ahamiyat kasb etadi. Maqolada mazkur jarayonning nazariy asoslari, metodik imkoniyatlari va amaliy samaradorligi tahlil etiladi.

Chaqiriqqacha tayyorgarlik darslarida zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish ta'lim jarayonining samaradorligini oshirish va o'quvchilarda harbiy-amaliy ko'nikmalarni shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Pedagogik texnologiyalar – bu ma'lum pedagogik maqsadlarga erishish uchun tizimli tarzda qo'llaniladigan metodlar, vositalar va usullar majmuasidir. Ular o'quv jarayonining faol, interfaol va kognitiv jihatdan samarali bo'lishini ta'minlaydi. Interfaol metodlar, jumladan muhokama, rolli o'yinlar, vaziyatli tahlil va guruh ishlari, o'quvchilarning ijodiy va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantiradi hamda mashg'ulotlarning amaliy ahamiyatini oshiradi. Shu bilan birga, modul asosida o'qitish texnologiyasi darslarni bloklarga bo'lish va har bir modulni nazariy bilimlar hamda amaliy topshiriqlar bilan bog'lash orqali o'quvchilarni bosqichma-bosqich tayyorlash imkonini yaratadi.

Raqamli ta'lim resurslari, xususan virtual simulyatorlar va interaktiv platformalar, harbiy-amaliy topshiriqlarni real sharoitga yaqin muhitda mashq qilish imkonini beradi. Bu o'quvchilarda xavfsizlikni ta'minlash, harakatlarni koordinatsiya qilish, strategik qaror qabul qilish va jamoaviy ish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Kompetensiyaga yo'naltirilgan yondashuv esa o'quvchilarning bilim, ko'nikma va shaxsiy sifatlarini kompleks tarzda shakllantirishga xizmat qiladi. Pedagogik innovatsiyalarni qo'llash o'quv jarayonida motivatsion komponentni mustahkamlaydi, o'quvchilarning kognitiv faolligini oshiradi va amaliy mashg'ulotlarga qiziqishni kuchaytiradi. Shu bilan birga, ilmiy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, zamonaviy texnologiyalarni qo'llash orqali chaqiriqqacha tayyorgarlik mashg'ulotlarida o'quvchilarning amaliy ko'nikmalarni tezroq egallashi va nazariy bilimlarni mustahkamlashi mumkin.

Natijada, zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish nafaqat darslarning interfaol va samarali o'tishini ta'minlaydi, balki harbiy-vatanparvarlik tarbiyasini kuchaytiradi, o'quvchilarda intellektual va ijtimoiy kompetensiyalarni rivojlantiradi hamda ta'lim jarayonining umumiy sifatini oshiradi. Ushbu jarayonning samaradorligini baholash esa o'quvchilarning individual rivojlanishi, amaliy

ko'nikmalarni o'zlashtirish darajasi va darslarning metodik moslashuvchanligi asosida amalga oshiriladi.

XULOSA

Maqolada chaqiriqqacha tayyorgarlik darslarida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llashning nazariy va amaliy jihatlarini tahlil qilindi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, interfaol metodlar, modul asosida o'qitish, raqamli ta'lim resurslari va virtual simulyatorlar mashg'ulotlarning samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Bu o'quvchilarda harbiy-amaliy ko'nikmalarni shakllantirish, nazariy bilimlarni mustahkamlash va kognitiv faollikni kuchaytirishga xizmat qiladi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalarning qo'llanilishi motivatsion komponentni mustahkamlaydi, o'quvchilarning ijodiy va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantiradi hamda ta'lim jarayonini individual yondashuv asosida tashkil etishga imkon beradi. Shu bilan birga, pedagogik innovatsiyalar o'quv jarayonining sifatini oshirish, harbiy-vatanparvarlik tarbiyasini mustahkamlash va o'quvchilarning kompetensiyalarini kompleks shakllantirishda muhim omil sifatida namoyon bo'ladi. Natijada, chaqiriqqacha tayyorgarlik darslarida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni samarali qo'llash ta'lim sifatini oshirish, o'quvchilarda amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish va ularning harbiy-vatanparvarlik tayyorgarligini mustahkamlash imkonini beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdullaev, Sh. *Harbiy tayyorgarlikning zamonaviy metodlari*. Toshkent: Akademnashr, 2021.
2. Nazarov, B. "Virtual ta'lim texnologiyalarining harbiy sohadagi imkoniyatlari". *Milliy xavfsizlik masalalari jurnali*, №3, 2020.
3. Finkelstein, L. *Innovative Pedagogical Technologies in Military Education*. New York: Routledge, 2019.
4. Tashkent State Pedagogical University. *Pedagogik texnologiyalar va ta'lim innovatsiyalari*. Toshkent, 2020.

5. Shamsiev, A. *Interfaol o'qitish metodlari va ularning samaradorligi*. Toshkent: Fan, 2018.
6. Johnson, D., & Johnson, R. *Cooperative Learning in Military Training*. London: Sage Publications, 2020.
7. Karimov, O. *Chaqiriqqacha tayyorgarlik darslarida modul asosida o'qitish texnologiyasi*. Toshkent: O'qituvchi, 2021.